Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 172 JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 10, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 10-го ВЕРЕСНЯ 1997 р. Ч. 172 РІК CIV.

В Україні закрито 88 шкіл

Київ (Р. Р.). — Міністер освіти України Михайло Згуровський сказав на пресовій конференції, що на початок навчального року в Україні 20 шкіл перебувають в поганому стані, закрито 88 загальноосвітніх шкіл. Ще 50 шкіл (26 у Донецькій і 24 в Чернігівській областях) не розпочали працю через страйк учителів, яким заборговано зарплатню не лише за 1997, але й за 1996 рік.

Нових шкіл цього року відкрилося всього 25, на 10,000 учнів, у той час як раніше щороку в Україні відкривалося до 200 шкіл. У середніх школах бракує 5,000 учителів. Ці пости на сьогодні заповнені пенсіонерами та студентами з незакінченою вищою освітою.

За словами міністра, підвищення зарплатні учителям неможливе до повного погашення заборгованости. Середній заробіток учителів на сьогодні становить 130—150 гривень на місяць (70-80) дол.), студентська стипендія становить 9-12 гривень на місяць, або 4-6 дол. на місяць.

Водночас, зазначив М. Згуровський, рівень освіти в Україні відповідає европейським стандартам. На 10,000 населення України припадає 176-178 студентів. Рівнем освіченості Україна не поступається Німеччині, Франції, Англії, проте поступається ЗСА, Південній Кореї, Японії та Росії, де на 10,000 населення припадає понад 200 студентів. А такі країни, як Польща, Чехія, Румунія та Мадярщина, поступаються рівнем освіти перед українською державою.

Міністерство розпочало реформування навчальних закладів з метою приведення їх у відповідність до потреб та економічних можливостей держави. Введено новий перелік спеціяльностей, наближених до европейських стандартів, та чотириступеневу систему випуску фахівців — молодший фахівець, бакалавр, фахівець та маґістер.

Суддя Б. Футей пише про Конституційний суд України

Джерзі Ситі, Н. Дж. — У науковому журналі Колюмбійського університету, точніше Інституту ім. Гаррімана, п. з. „Гарріман Рів'ю", в числі 10 за весну 1997 року появилася обширна стаття судді Богдана Футея на тему коментарів про Конституційний суд в Україні.

Автор статті є суддею у федеральному суді претенсій до ЗСА, а рівночасно допомагає у демократизації і впровадженні законів в Україні. У минулому році появилися друком його коментарі до Конституції України у східньоевропейському огляді, а тепер „Гарріман Рів'ю" помістив його коментарі про Конституційний суд.

У вечірній розвідці Б. Футей ще раз коротко розглядає Конституцію України, прийняту 28-го червня 1996 року, якою встановлено також Конституційний суд, а далі точно аналізує дію і права того тіла та як мають відбуватися судові розправи на тому рівні.

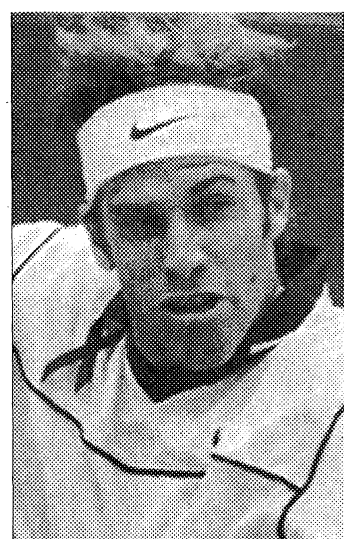
В заключенні Б. Футей інформує, що до часу написання статті вплинуло вже понад 1,000 справ для розгляду Конституційного суду. Він уважає, що завдання того правового тіла є дуже важкі й щойно майбутнє покаже, чи це юридичне тіло зможе правильно функціонувати та виконувати свої обов'язки, а передусім чи викличе своєю діяльністю довір'я.

Українець у фіналі тенісового турніру

Ню Йорк. — Тут у неділю, 7-го вересня, на тенісових кортах стадіону ім. Артура Еша після двотижневих двобоїв закінчилися тенісові змагання відкритого турніру за мистецтво ЗСА.

Серед жінок чемпіонкою стала 16-річна чешка зі Швайцарії Мартіна Гінґіс, яка перемогла 17-річну американську муринку Вінус Вілліямс вислідом 6-0, 6-4. Переможена В. Вілліямс сказала, що потребує більше вміння для того щоб могти так контролювати ситуацію, як це робила її суперниця".

Чемпіоном чоловіків став австралієць Петрик Рефтер, який переміг українського канадця з Англії Григорія (Ґреґа) Руседського вислідом 6-3, 6-2, 4-6, 7-5.

Ґ. Руседський

Слід пригадати, що Ґ. Руседський, колишній мешканець Монтреалю, будучи юнаком, приїздив і брав участь у тенісових змаганнях на Союзівці.

Уряд сприяє олімпійцям

Київ. — Як повідомило пресове аґентство УНІАР, Кабінет Міністрів України затвердив заходи з підготови та участі українських спортсменів у 18–ій зимовій та 27–ій літній Олімпіядах. Міністерствам доручено підготувати та подати на розгляд парляменту проєкти змін у законах, якими має бути встановлено пільгове оподаткування прибутків юридичних осіб, спонзорські та благодійні внески, що будуть спрямовуватися виключно на підготову і участь спортовців України в іграх та інших міжнародних змаганнях. Плянується звільнити від оподаткування на прибуток винагороди спортовців і тренерів, а також звільнити від акцизного, ввізного і митного зборів товари спортового призначення і спеціяльні медичні препарати, які ввозяться в Україну для підготови спортсменів.

А. Лукашенко відкинув звинувачення у порушенні прав людини

Вільнюс. — 5-го вересня на конференції 11-ох східньо-европейських країн Президент Білорусі Алєксандер Лукашенко заперечив твердження, що Білорусь не поважає демократичні норми, повідомило агентство Ройтерс.

Президенти Болгарії, Румунії, Латвії, Естонії, Молдови, України, Мадярщини, Білорусі, а також прем'єр Росії обговорювали 5-6-го вересня шляхи покращання відносин в післякомуністичній Европі. Президент Фінляндії Мартті Агтіссаарі і міністер закордонних справ Данії Нільс Гельвеґ Петерсон брали участь як гості.

Виступаючи на конференції, А. Лукашенко заявив, що не має чого оправдуватися перед президентами Литви і Польщі, Альґірдасом Бразаускасом і Алєксандром Кваснєвським, які закликали його покінчити з порушенням людських прав. За словами білоруського президента, Білорусь дотримується всіх гуманітарних стандартів Европейської спільноти.

Минулого тижня Фонд Сороса, заснований більйонером Джорджом Соросом для підтримки реформ в післякомуністичних країнах, заявив, що припиняє допомогу Білорусі, яка вимагає сплати податків і погрожує судом. А. Лукашенка також сильно критикують західні лідери і міжнародні фінансові установи за відсутність ринкових реформ і порушення прав людини.

А. Лукашенко же заявив, що змальовування Білорусі як острова диктатури є дезінформацією. В той самий день литовські власті поінформували, що затримали сімох осіб, які нібито готували „провокаційну акцію" проти А. Лукашенка. Місцеві газети повідомили, що семеро чоловіків збиралися вбити А. Лукашенка з допомогою бомби, бо вважають його диктатором.

Президенти Литви і Польщі наголосили на тому, що важливо, щоб білоруська влада поважала права людини і свободу слова. „Польща переконана, що Европа і наш найближчий реґіон потребує демократичну і незалежну Білорусь", — сказав А. Кваснєвський.

Російський прем'єр Віктор Черномирдін повторив відоме твердження про те, що Росія є проти вступу країн Балтики в НАТО.

Привітальні листи надіслали на конференцію Президент ЗСА Билл Клінтон, президенти Франції і Німеччини Жак Шірак і Роман Герцоґ, а також лідер Чехії Вацлав Гавел.

Европейські красуні бунтуються

Київ. — Тут 6-го вересня у Палаці Культури „Україна" мав розпочатися заключний етап конкурсу краси „Міс Европа-97", на який прибуло 39 учасниць із різних країн. Однак конкурс виявився під загрозою. За день до його початку невідомий відправник надіслав представникам української преси факс, листа до президента Комітету „Міс Европа" Роже Зайлєра від виконавчого директора бюра „Міс Світу", Лондон, Еріка Морлі, у якому сказано, що „Міс Валії" та Міс Англії" повідомили родичів про недостойне поводження з ними в Києві. Їх начебто силою вивезли в один з розважальних закладів, де з ними „поводилися як з повіями" і годували неякісною їжею.

Оскільки комітети „Міс світу" і „Міс Европи" відомі як давні конкуренти, і Р. Зайлер сказав, що ніякого листа не отримував, а довідався про нього лише з газет, то, швидше за все, це якась провокація. Е. Морлі у листі до Р. Зайлера вимагає відправити дівчат на батьківщину „під виглядом хвороби". Якщо цього не зроблять негайно, то родич „Міс Валії", який мешкає в Лондоні, звернеться до британської преси і до міністерств закордонних справ Великобританії та України.

У дирекції Національного комітету „Красуня України" від коментарів утрималися, відкликавшися на необхідність отримання більш детальної інформації.

У зв'язку з цим скандалом дев'ять красунь з країн Заходу відмовилися взяти участь у конкурсі. Серед різних версій висловлюється і така, що це помста ображених, оскільки за проведення цього конкурсу, окрім Києва, боролися й інші европейські міста. Організатори конкурсу твердять, що учасниці відмовилися від участи в конкурсі через жалобу, у зв'язку із загибеллю принцеси Діяни. Журналісти провели своє розслідування інциденту і з'ясували, що красунь запросили на вечерю в касіно „Красное і чорноє", а коли стомлені вправами дівчата відмовилися, прийшло тільки вісім, то організатори вечері обурилися і вимагали прибуття всіх красунь. Їх таки змусили прийти.

З'ясувалося також, що 18-річні дівчата не витримали фізичного навантаження, а одна з них навіть зімліла під час проби. Коли ж прийшло повідомлення про загибель принцеси Діяни, то в англійських дівчат справді була майже гістерія. Учасниці конкурсу, які залишилися, стверджують, що „зійшли з дистанції тільки слабосилі, у яких не було шансів, тож вони й шукали причини для відступу".

У НЕДІЛЮ, 7-ГО ВЕРЕСНЯ, на вигнанні у Рабаті, Марокко, помер 66-річний колишній заїрський диктатор Мобуту Сесе Секо. Будучи впродовж 31 року цілковитим автократом своєї країни, колишньої бельгійської колонії Конґо, котру він переіменував на Заїр у 1971 році, був усунений від влади в травні після семимісячної боротьби з повстанцями під проводом його довголітнього противника Лаврента Кабіли. Помер у військовій лікарні ім. Мохаммеда У, після довгої боротьби з недугою пістряка простати. Один із міністрів у теперішньому уряді Демократичної Республіки Конґо у столиці Кіншаса не виключає можливости похоронення Мобуту Сесе Секо в його рідній країні.

Почалася міжарабська зустріч

Каїр, Єгипет. — В понеділок, 8-го вересня, у єгипетській столиці почалася тристоронння зустріч президента Єгипту Госні Мубарака, короля Йорданії Гуссейна і керівника Палестинської самоуправної території Ясіра Арафата.

Як сказав у розмові з журналістами Усама аль-Баз, політичний дорадник єгипетського лідера, головною темою зустрічі є ситуація на Близькому Сході у зв'язку з недавніми терористичними акціями в Єрусалимі. У. аль-Баз дав до зрозуміння, що керівники Єгипту та Йорданії мають намір підтримати Ясіра Арафата і випрацювати тактику спільної протидії ізраїльській владі, яка „не рахується з інтересами палестинського народу і його уряду".

Я. Арафат інформував про згубні для палестинців наслідки ізраїльської блокади, яка тривала 28 днів, відтак була під тиском міжнародної спільноти скасована, а тепер, після нової терористичної акції, знову запроваджена.

Лідери трьох країн також обговорили можливі результати візиту на Близький Схід державного секретаря ЗСА Меделин Олбрайт, яка прийде у цей реґіон в середу.

Тим часом на приїзд М. Олбрайт спідіваються і жиди. Прем'єр-міністер Ізраїля Беньямін Нетаньягу заявив, що оскільки Я. Арафат „ігнорує підписану в Осльо і Вашінгтоні формулу угод „території за мир" і ніякого миру

(Закінчення на стор. 3)

Потонув переповнений пором

Маямі. — В ранніх годинах у понеділок, 8-го вересня, біля північно-західнього берега Гаїті в дорозі до материка з острова Ґонаве, перекинувся і потонув переповнений людьми пором.

Згідно з розповідями тих, які врятувалися та присутніми на березі свідками, пором „Гордість Ґонави" у відстані приблизно 200 стіп від берега пристані Монтроїс, що знаходиться 50 миль на північний захід від Порт о Пренс, столиці Гаїті, почав хилитися в один бік, як люди товпилися щоб чим швидше дібратися до човнів, які перевозили пасажирів з порому до берега пристані.У висліді пором перехилився, почав набирати води і потонув.

Як повідомляють офіційні чинники Гаїті у паніці загинуло понад 300 осіб, у більшості це ті, котрі знаходилися у внутрішній закритій частині порому, а врятувалося приблизно стільки ж осіб, у більшості ті, що були на відкритій палубі порому. Покищо точних даних загиблих і врятованих немає. Місцева поліція при допомозі Прибережної служби ЗСА і канадських вояків з мироносних військ Організації Об'єднаних Націй намагалися рятувати потопаючих.

Це нове нещастя, що постигло Гаїті, є одним з найбільших від лютого 1993 року, коли то з пором „Нептун" потонуло майже 1,000 осіб.

У Ню Йорку, де знаходиться відносно чисельне згромадження гаїтян, зокрема в Брукліні, важко переживають цю чергову трагедію їхніх співвітчизників.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

УКРАЇНСЬКІ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИ ЗУСТРІЛИСЯ З РОСІЙСЬКИМИ

КИЇВ. — У пресовому центрі Соціял-Демократичної Партії України (об'єднаної) повідомили, що делеґація СДП (о), на чолі з Василем Онопенком, 3-го вересня зустрілася в Москві з представниками Російської партії соціяльної демократії, яку очолює академік Европейської академії наук Олександер Яковлєв. Делеґації ознайомили одна одну з ідеологічними програмовими засадами своїх партій, констатували цілковитий збіг обидвох партій у ставленні до всіх найважливіших проблем. В ході зустрічі сторони особливу увагу приділили удосконаленню правних систем України і Росії, а також вжиттю спільних заходів для зближення з керівництвом Соцінтерну та партіями, які входять до цієї організації. Зустріч закінчилася підписанням протоколу про наміри, яким передбачено низку спільних акцій, спрямованих на обмін досвідом в організаційних питаннях, у проведенні виборчих кампаній, формуванні податкової та економічної систем, зміцненні механізмів соціяльного захисту населення. Досягнуто домовлень про приїзд делеґації Російської партії соціяльної демократії цього ж місяця в Київ для зустрічі з активом об'єднаних соціял-демократів України.

МИР І ЗЛАГОДА ЗАПАНУЄ МІЖ ЦЕРКВАМИ

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ. — Тут в обласній державній адміністрації відбулося засідання, на якому розглянуто релігійну ситуацію в області. Заступник голови Державного комітету України в справах релігій Микола Новиченко поінформував, що Комітет запропонував зміни до 23-ох статтей закону про свободу совісті. Зміни спрямовано на забезпечення інтересів церков, зазначив Новиченко, отже вони сприятимуть злагоді в державі. Зміни стосуються належности споруд, реєстрації релігійних громад, почерговости Богослужінь, світської та релігійної освіти тощо. За словами М. Новиченка, релігійна мережа в Україні останнім часом зросла удвічі, а число окремих конфесій збільшилося в п'ять разів, та чимало факторів дестабілізують міжконфесійні відносини. Протистоянням між традиційними християнськими церквами користуються різні секти, які переманюють громадян до себе. Підготовану концепцію державно-церковної політики невдовзі розгляне Верховна Рада України.

„АВТОЗАЗ" ПРИСТУПИВ ДО ВИКОНАННЯ ЗАМОВЛЕНЬ

ЗАПОРІЖЖЯ. — У вівторок, 2-го вересня, відновив працю автомобільний завод у Запоріжжі „АвтоЗАЗ". Із 12,000 робітників, приступили до праці покищо тільки 5,000 осіб. До кінця року з конвеєра має зійти 650 автомобілів, з яких 60 замовила Сирія. За них завод отримав від Сирії 112,000 дол. передоплатою. Голова правління Виробничого акціонерного товариства „АвтоЗАЗ" Олександер Сотников зазначив, що відновити працю підприємства допоміг Президент України Леонід Кучма, скасувавши своїм указом борг перед державою на суму 14 млн. дол. Якщо Верховна Рада ухвалить закон про стимулювання виробництва автомобілів в Україні, то це дасть змогу остаточно вирішити питання про створення українсько-південнокорейського підприємства. Як уже інформовано, південнокорейська корпорація „DAEWOO" висловила готовість надати заводові кредит для погашення 55-мільйонового боргу перед суміжними підприємствами та ще 23 млн. дол. кредиту для повного відновлення виробництва автомобіля „Таврія". На думку Сотникова, за таких умов усіх робітників заводу буде забезпечено працею і заробітки їхні становитимуть 200–250 дол. на місяць.

ПРОГРАМА ЗАХИСТУ ТУРИСТІВ

КИЇВ. — Голова Київської міської державної адміністрації Олександер Омельченко своїм розпорядженням затвердив Програму забезпечення захисту та безпеки туристів на 1997—2010 роки. Програмою передбачено організаційно-практичні заходи для поліпшення туристичного обслуговування в столиці України. Наприклад, запроваджено систему збирання, узагальнення та використання інформації щодо скоєних правопорушень у туристичній сфері та готелях. Для захисту чужоземців і власних громадян вимагається обов'язкове укладення контрактів між суб'єктами підприємницької діяльности на території Києва і за кордоном, проведення детальних інструкцій про права і обов'язки таких підприємців, виконання митних та прикордонних правил, дій в умовах надзвичайних систуацій чи випадків. Киян, які їдуть за кордон, забезпечується кваліфікованими керівниками груп, документами, які визначають статус туриста, забезпеченевими полісами медичними та від нещасних випадків.

ПЕЙДЖІНҐОВИЙ ЗВ'ЯЗОК

КИЇВ. — Президент української компанії „Beeper" Бенджамін Барнс повідомив на пресовій конференції про введення в Україні нової технології пейджінґового зв'язку — Flex, розробленої американською компанією Моторола. В Україні нову технологію вводиться всього через 10 днів після першого запуску її в Німеччині. Таким чином, зазначив Б. Барнс, Україна використовує найсучасніше телекомунікаційне обладнання. Нова технологія Flex забезпечує вищу якість і більшу швидкість використання радіочастотного ресурсу. Віцепрезидент і генеральний менеджер европейського абонентського відділу компанії Моторола Грег Нелсон додав, що нові модифікації Flex виведуть пейджінґовий зв'язок на якісніший рівень, коли стане можливий не лише односторонній, а й двосторонній зв'язок, в тому числі голосовий і підключення комп'ютерних мереж інтернету. Нові технології вводитимуться в Україні протягом трьох років. Інвестиції на запровадження цієї технології передбачаються біля 2.5 млн. дол. Українську компанію „Beeper" засновано з участю ізраїльського капіталу в жовтні 1995 року. Її філії працюють у Львові, Харкові, Донецькому, Дніпропетровському і Запоріжжі.

У СВІТІ

НА КОСМІЧНІЙ СТАНЦІЇ „МІР" продовжуються клопоти. Офіційні чинники центру контролі російської станції повідомили, що у понеділок, 8-го вересня, перестав функціонувати головний комп'ютер станції. Від часу повідомлення про свою нову проблему, „Мір" не був у контакті з центром контролі. З уваги на те, що станція „Мір" якраз кружляє довкруги землі, то контрольному центрові важко з'ясувати розмір проблеми, що тепер заіснувала.

СМЕРТЬ ДІЯНИ, ПРИНЦЕСИ ВАЛІЇ не припиняє зацікавлення її особою та її доброчинною діяльністю. Серед 10 відомих співаків стилю „рок", які погодились наспівати новий альбом є такі особистості, як Пол МекКартні та музичні ансаблі „Роллінґ Стовнс" і „Стінг". Альбом буде випущений ще перед святочним сезоном і включатиме нову версію пісні „Свічка на вітрі", котру на похороні Діяни в суботу, 6-го вересня, в аббатстві Вестмінстер співав Елтон Джанс.

В АМЕРИЦІ

З ВАШІНҐТОНУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що, не зважаючи на терористичні події в Ізраїлі, секретар Державного департаменту Меделин Олбрайт таки відбуде свою запляновану першу офіційну подорож до країн Близького Сходу. Офіційні чинники твердять, що вона під час відвідин має на думці вказати Ясірові Арафатові як можна припинити активність палестинських терористів.

ДО БІЛОГО ДОМУ ПІСЛЯ тритижневих вакацій на півострові Мартас Вінярд у Масс., повернувся президент Билл Клінтон з дружиною Гилларі та їхньою дочкою Челсі. На президента Б. Клінтона чекає багато справ до полагодження та велика кількість відкладених на осінь зайнять, а на його дочку Челсі — Стенфордський університет у Каліфорнії, куди вона ще цього місяця від'їде, щоб почати перший рік університетського навчання.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Україна очима К. Паскуала

У п'ятницю, 5-го вересня, в Києві відбулася зустріч Президента України Леоніда Кучми і керівників держав Европейського союзу. На цю зустріч українська сторона покладала великі надії, адже стратегічною метою України є її майбутній вступ до ЕС. Але для цього ЕС вимагає від кандидатів досягнення певних стандартів у найважливіших суспільних сферах.

З української сторони також є нарікання, що ЕС і ЗСА неоправдано вимагають закриття Чорнобильської Атомної Електростанції, чим гальмують надання Україні допомоги, а це, в свою чергу, сприяє лівим силам ще ефективніше гальмувати економічний розвиток України.

Своє бачення ситуації в Україні висловив представник Державного департаменту ЗСА Карлос Паскуал. Витяги із його статті надрукувала газета „Київські Відомості" з 3-го вересня з посиланням на Інститут Демократії ім. П. Орлика.

За словами К. Паскуала, Президент Кучма неодноразово підкреслював, що національна безпека України залежить від економічних досягнень, але економічні показники 1997 року можуть дуже розчарувати. Коли в кінці 1996 року міжнародні організації пообіцяли виділити Україні 3.5 блн. дол. кредитів, то вони при цьому брали до уваги прогнози щодо цілковитого зупинення спаду виробництва у 1997 році та початку економічного зростання.

Замість цього, пише Паскуал, економічні пропозиції Уряду вже багато місяців не знаходять підтримки в українському парляменті. Крім того, збільшилась державна контроля в сільсько-господарському і енергетичному секторах. Деякі інвестори відмовилися від праці в Україні. Затримується і обіцяний кредит на 3.5 блн. дол. Відмовилися збільшити свою допомогу Україні і ЗСА. Економічний розвиток непомітний і якщо така ситуація існуватиме до кінця року, Україна втратить майже 3 блн. дол. внутрішнього продукту і бюджет не отримає близько 900 млн. дол.

К. Паскуал, однак, визнає, що Україна зробила важливі кроки в бік ринкової економіки, злібералізувавши торгівлю і ціни на збіжжя. Відзначив він і зупинку інфляції та стабільність української гривні. Дефіцит недержавного бюджету в Україні успішно покривається за рахунок продажу облігацій державної позики. Позитивним явищем К. Паскуал вважає і зміну керівника Кабінету Міністрів України та перестановки в Уряді взагалі, оскільки це дає шанси на поліпшення відносин з Верховною Радою та прийняття необхідних для проведення реформ законів. Однак в Україні і далі практикують згубні для сільського господарства і для ринкових реформ державні замовлення. (Йдеться про те, що сільські господарства все ще зобов'язані здавати збіжжя на державне замовлення, при чому за низькими цінами, а держава те збіжжя продає за кордон, скажімо до Росії, за світовими цінами). Ціни на енергоносії також не витримують критики.

Отож, зауважує К. Паскуал, Україна бореться за капітали на світовому ринку, а відповідних умов для ринку і для захисту інвестицій не створила.

На зустрічі у Києві Україна частинно переконала керівників західніх держав у тому, що вона здатна забезпечити стабільне функціонування ринкової економіки. Тепер, після успішних переговорів між Україною і Японією, можливо Захід стане більш сприємливим. Але законодавчі та фінансові перепони на шляху економіки Україні все ж доведеться зліквідувати, інакше ситуація в державі набере катастрофічного характеру. І вина за це ляже на певні негативні сили в керівництві України.

АЛЬМАНАХ УНС'98

Редакція „Свободи" приймає матеріяли до Альманаху УНСоюзу на 1998 рік, в якому припадають такі роковини, як 200-ліття появи „Енеїди" Івана Котляревського, 80-ліття проголошення Четвертого Універсалу в Києві, 150-річчя заснування Головної Руської Ради та інші. Статті на ці та інші теми редакція прийматиме до розгляду до 15-го вересня ц. р. — **Ред.**

о. д-р Юліян Катрій

РІЧНИЦЯ САМОСТІЙНОСТИ УКРАЇНИ

(Слово виголошене 24-го серпня ц. р. на Оселі Отців Василіян в Нерровсбургу, Н. Й.)

„Більшої любови ніхто не має над того, що своє життя віддає за друзів своїх" (Ів. 15, 13)

Папа Пій XII сказав такі знаменні слова: „Найбільша любов кожної шляхетної душі — це любов до Бога і батьківщини". І вся істота християнства, як навчає Христос, полягає на любові до Бога і ближнього, але ця любов основується на жертві, бо жертва — це мова любови. Любов, що не знає жертви, це порожній звук. Як у Христовому житті, так і в житті народу, держави, Церкви, в житті громади, в подружньому житті і навіть в житті кожної людини без жертви, без Великої П'ятниці, нема світлого Воскресіння.

Сьогодні святкуємо радісні роковини самостійности української держави. Тож з цієї нагоди хочу сказати кілька слів про ту ролю, що її мала жертва в справі самостійности України та свободи нашої Церкви. Чи ми думали коли над тим, що та свобода народу і самостійність держави не прийшла до нас, наче манна з неба? О ні, наш нарід за неї дуже дорого заплатив. Наш нарід довгі-довгі сотні літ терпів, боровся і кров проливав за свою свободу, за самостійність України. За неї гинули і вмирали наші князі, королі, гетьмани і наші свободолюбні козаки. За свободу свого народу боровся і терпів гетьман Іван Мазепа, гетьман Богдан Хмельницький та інші гетьмани. А в новіших часах прийшли нові лицарі у рядах безсмертних УССтрільців, Галицької Армії, 1-ої Укр. Дивізії і геройська Українська Повстанська Армія — УПА під командою ген. Романа Шухевича.

На жертві соток і тисячів тисяч найкращих синів і дочок нашого народу, на жертві героїв і героїнь, що за свободу свого народу і самостійність України зложили голови і пролляли ріки крови, зродилася самостійна Україна.

Тут хочу згадати деякі особливі приклади. Наш визначний журналіст і письменник Осип Назарук на похвалу УСС каже: „Таке військо лучається в історії людства може раз на тисячу літ". А про Галицьку Армію висловлює найкращі похвали такими словами: „Здається, що в історії народів не було прикладу подібної витривалости якоїсь армії, якою була Галицька Армія".

Наша поетеса Уляна Кравченко про жертви нашого народу каже: „Наша земля — це одна могила героїв-лицарів — за волю".

Член Гельсінкської групи Ольги Матусевич писала з концентраку в Мордовії до Верховної Ради СССР: „Оцим заявляю, що я українка, українка за духом і кров'ю, і буду завжди і скрізь обстоювати своє святе право бути українкою та право України не існування і незалежність".

Наш визначний поет Василь Стус, що згинув в концентраку на Сибірі, 4-го вересня 1965 року в кінотеатрі в Києві, де було комуністичне віче, при переповненій авдиторії, підвівся і кинув заклик: „Хто проти тиранії, хай встане!". Лише кілька осіб встало і за те дорого заплатили.

Депутат Верховної Ради України Лариса Скорик у своїм інтерв'ю сказала: „Мій вівтар — моя Україна. Україна, яка болить мене і дає мені радість. За її щастя я мушу боротися, яка б важка і жорстока не була ця боротьба".

Ще один приклад української геройської жінки — Олена Теліга. В моїх очах вона є символом тих найкращих прикмет духа, що ними коли-небудь ясніла українська жінка. Народилась у Петрограді, її батько Шовгенів був професором в російському університеті, в родині панували російський дух і мова. Та на еміграції в Подебрадах, у Чехії, вона серед українського середовища і під виливом української літератури перейшла повну українізацію, полюбила український нарід, українську мову і стала завзятою українською патріоткою. За німецької окупації України іде потаємно до Києва, серця України, і кидається у вир культурної праці з нараженням власного життя. В одній статті вона писала: „Українська нація потребує твердих людей, що вміють жити, творити і вмирати для своєї батьківщини". І такою вона була. Німці її арештують. У в'язничній кімнаті, де вона була, опісля знайдено напис: „Тут сиділа і звідси йде на розстріл Олена Теліга". А зверху — тризуб. Згинула з іншими 13-го лютого 1942 року з піднесеною головою. Один з катів після розстрілу признався, кажучи: „Я ще не бачив мужчини, щоб так по геройськи вмирав, як вмирала ця гарна жінка".

Ще один приклад: вершок жертви, лицарства і геройзму за свободу свого народу дає нам командир УПА ген. Роман Шухевич.

В щоденнику „Америка" з 2-го квітня 1997 року були поміщені спомини Наталії Шухевич, жінки генерала. Вона подає, що остання їхня зустріч була 1944 року у Львові біля Личаківського цвинтаря. Прощаючись, він до неї сказав: „Наталко, ти знаєш, як я тебе люблю, але Україну я більше люблю". Ось символ геройської любови України.

Тільки один Бог знає, що наше Греко-Католицька Церква від унії в Бересті 1596 пережила, перенесла, перетерпіла. Нашу Церкву можна сміло назвати Церквою геройських ісповідників і мучеників.

Наш Єпископ Никита Будка просив Папу Пія X про мощі святих для нової церкви в Канаді. А Папа відповів: „Нащо вам мощів з Риму. Візьміть грудку своєї рідної української землі, потисніть її, а потече з неї піт, сльози і кров ваших мучеників і ісповідників. Ось вам найцінніші мощі".

Що було причиною, що наша Церква помимо страшного царського гоніння, а опісля диявольського переслідування і терору безбожного комунізму, не розпалася і не загинула, хоч вороги співали її „вічную пам'ять"? Впала царська Москва, впало царство сатани-комунізму а наша Церква живе і тріюмфує, бо Бог давав і дає її людей — ієрархів-єпископів наскрізь Божого духа, залізної волі і невгнутого характеру. В новіших часах Бог у своїй доброті дав нам двох велетнів духа, геройської віри і геройської любови нашої Церкви й народу, що ними були Митрополит Андрей Шептицький і Ісповідник віри Митрополит і Кардинал Йосиф Сліпий.

Митрополит А. Шептицький ще як єпископ у Станиславові в одному своєму посланні до народу писав: „Бо я українець з діда і прадіда. А Церкву нашу і святий наш обряд я полюбив цілим серцем, посвятивши для Божої справи ціле своє життя". Вірю, що у свій час він буде канонізований.

В 20-их роках у Франції мала велику славу фільмова зірка і співачка Ева Лявалє. Але її життя було далеке від практики християнської релігії. Та Бог її чудом навернув. Та як? Вона вибиралася до Америки на турне. Була неділя. Чекаючи на корабель, що наступного дня відходив, вона вийшла на прохід і по дорозі з цікавости вступила до церкви, де правилася Служба Божа і священик якраз говорив проповідь про Божу любов. І її впали до серця такі слова проповідника: „Скільки місця у твоїм серці має Христос?". Ці слова впали до глибини її серця. Вона болюче відчула, що в її серці Христос не мав місця. Під впливом тих слів почалося її навернення і зміна життя.

Хай сьогодні кожний і кожна з вас поставить собі те саме питання: „Скільки місця у моєму серці має Христос, моя віра, моя Церква, мій нарід, українська мова, самостійна Україна, любов мого народу, чи я молюся за свій нарід і Церкву?" Це надзвичайно важливі питання. Варто над ними глибше подумати. Ці питання поможуть нам ясно зрозуміти, що без постійної і витривалої жертви й посвяти нема любови до Бога, любови до своєї Церкви, свого народу і самостійної України.

Союзівка чекає на байройтців

У „Свободі" вже були поміщені оголошення про цьогорічний з'їзд байройтської гуманістичної і реальної гімназій, інших шкіл і мешканців табору Леопольд Касерне, які жили в Байройті, Німеччина. Восьмий з'їзд відбудеться в суботу, 20-го, та неділю 21-го вересня 1997 року, на Союзівці в Кергонксоні, Н. Й.

Цей з'їзд матиме спеціяльне значення, бо цього року припадає 50-ліття українського джемборі — Свята Весни, яке відбулося в Міттенвальді, Німеччина. На цьому джемборі байройтці вельми гарно пописались, бо привезли зі собою гарний хор, нові пластові пісні, творені в Байройті, які пластуни й інші молодечі організації ще й до сьогодні співають. Вони привезли пластову крамничку, прегарно видані пластові значки, марки, відзначки, поштівки, пластову літературу й інші речі, які створили зацікавлення і мали великий попит серед присутніх. Справді на цьому з'їзді буде багато про що згадувати.

Колись... Українська гімназія в Байройті, заснована 1945 року.

П'ятдесять літ тому вісім абітурієнтів здало матуру, а у двічі більше записалось до восьмої кляси. Байройтські гімназисти виховали своїх дітей і вже внуків діждались, а тепер можна зажити спокійним життям, коли ще Бог позволяє і поділитись своїм пережиттям із своїми дорогими приятелями. На Союзівці можна спокійно провести ці дні серед прегарної осінньої природи, гір, дзюрчатих струмочків і співучих пташат.

Там у затишному кутку можна полинути думками до Байройту, коли то ми ще були гімназистами, повні енергії і ентузіязму. Тоді то ми можемо пірнути в скарбницю наших юних переживань, розшукати наші мрії та надії та поділитись ними з нашими, вже призабутими, товаришками та товаришами, з якими ми сиділи в одній лавці, може мали ці самі сподівання, разом студіювали, ходили на Рерензее, пластували, чи їздили на прогульки, а тоді розлучалися.

На з'їзді можна буде придбати гарно видану книжку Байройтські спомини з „Юних днів, днів весни" 1945-50. У цій книжці знаходиться понад двісті знимок, де гімназисти, школярі та таборовики можуть себе бачити в юник роках. Книжку можна б вислати в Україну.

На цій зустрічі можна буде побачити стівлини з Бойройту, прозірки, фільми та відео з попередніх з'їздів. Заохочується привезти зі собою світлини.

В суботу вечером відбудеться бенкет з мистецькою програмою, а після бенкету буде забава при звуках оркестри. Діловий комітет запрошує всіх „байройтців" на цю зустріч, щоб ще раз зустрітись з давніми знайомими, з якими ми всі пережили найкращі літа наших юних днів.

Можна замовляти нічліг на Союзівці, тел.: (914) 626-5641.

До милої зустрічі, дорогі байройтці, на Союзівці.

Ярослав Ликтей

Людмила Ярко-Почтар

„Я — син лісів"

II

Прибуло їх кількадесят і до Регенсбургу. Дехто відразу потрапив до шпиталю. Табір — і мешканці, і різні організації (жіночі, харитативні, суспільної опіки і т.п.), прийняли їх із відкритими обіймами та оточили щирою опікою, незважаючи на бюрократичні унрівсько-іровські правила й настанови... Деякі організації чи товариства запрошували упівців, щоб розповіли про боротьбу в Краю. В грудні 1947 року — на самого Миколая — дирекція гімназії на зустріч із учнями запросила трьох старшин УПА: курінного Байду, сотенного Громенка і політ-виховника Лагідного. Розуміється, що із тієї зустрічі залишилося в пам'яті лише почуття піднесення і гордости. Трохи пізніше, на початку лютого 1948 року, гімназійний Літературний гурток влаштував „Вечір пісні і поезії УПА", на який запрошено теж упівців. Програми вже не пригадую, але ті повстанські пісні. Може, як зауважив к-р Громенко, не всі вони відповідали засадам музичної композиції чи поетики, бо творилися спонтанно, під настрій хвилини, десь на колінці після бою, в лісі, в криївці, під час походу, але в них вкладалося душу. Мабуть, тому вони й промовляли нам так до серця і викликали цілу гаму почувань.

Кожен любив бадьорі маршові пісні. З ними маршували, таборували, їх співали на „академіях" і концертах; вони підносили настрій і вливали надію. Бо ж:

Тремтять кати, почувши брязкіт зброї
Юних орлят і месників за кров,
Встає народ, вже сходить сонце волі,
Вже досить мук, недолі і оков!

І як радісно уявляти своїх бійців-лицарів, коли:

Світить місяць понад темним лісом,
Буйний вітер кругом завіва,
Із гір Карпат ярами на долину
Сотня повстанців гордо виступа.
Лунає пісня довкруги бадьора,
Кожний тисне зброю у руках,
Журчить потік, шумлять карпатські бори,
Веселий усміх грає на устах...

І ці лицарі свідомі своєї мети:

...За нікого битись не будемо,
До нікого в найми не підем,
Для Вкраїни ми усі живемо,
За Вкраїну голови складем...

Та повстанська війна — це не тільки марші й пісні; це не романтика, а жорстока боротьба, в якій на кожному кроці чигає смерть. І якої посвяти і самозречення треба, щоб казати:

Ну і що ж, що прийдеться нам вмерти
У похідній шинелі в житах,
Ми у вічі сміємося смерті,
А вмирати прийдеться лиш раз.
Ну і що ж, що хтось буде ридати
На воротах даремно ждучи,
Будуть нам маршової співати
До атаки ґранати, рвучись...

Нас, молодих дівчат, трохи не до сліз зворушувала любовна лірика. Любов — право і привілей молодости, а скільки жалю і розбитих сердець спричинила війна! То ж чи можна було без розжалення сприймати слова:

...На грудях кулеметна стрічка,
В руках ґраната і наган,
І дармо тобі, дівча, сниться
Твір милий при УПА партизан.
І шкода сліз і шкода жалю,
Бо ти на світі не одна,
Від тебе знайду кращу кралю,
Ця пиша краля — це війна.
Війна палка, рум'янить лиця,
І за життя іде любов,
І дармо тобі, дівча, сниться,
Що вернусь я живий і здоров.

* * *

Твій милий десь далеко у лісі
Лежить в терновому вінку,
Згадай його хоч раз у пісні,
У тихий вечір у садку.
А другий милий як спитає
Про кого пісня це сумна,
А ти не скажеш, хай не знає,
Цю тайну знай лиш ти одна.

Мене ця пісня чомусь особливо розчулювала, як також пісня підпільників „Як засвітяться світла нічних ліхтарень", зокрема слова:

Він до сонця не звик, в темноті цілий вік,
Щоб побачити ворог не зміг,
Він не знайде ніде співчуття, ні жалю,
Лиш пістоля все вірна йому...

То ж ловімо ми, друзі, хвилини, поки ще живем,
Бо за тиждень, за день, за годину,
нас вже не буде...

Кожна група повстанців мала свої улюблені пісні і співали їх — бадьорі й сумовиті — залежно від настрою... Навіть на забавах ми танцювали під звуки не одного тужливого танга з повстанською тематикою („На покинутих згарищах", „В бій за славу" та інші).

Час минав. Таборове життя пливло своїм досить „втертим" шляхом. Більшість упівців помалу звикали чи пристосовувалися до нього, та теж ставали „ді-пістами", принаймenше в побутових справах. Я дружила з декількома і почала привикати до думки, що вони „люди такі, як ми", хоч це не зменшувало ані моєї пошани, ані мого подиву до них. Я навіть „умудрилася" не на жарт у одному залюбитися, але цілком „невпопад"...

З приємністю і неабияким сантиментом згадую зокрема мою дружбу, чи, як ми тоді називали — товаришування — із сотенним командиром Громенком. Не пригадую, як саме ми познайомились, але він симпатизував із моєю товаришкою, то ми часто в товаристві інших або втрійку ходили на проходи, спортові змагання та інші таборові розваги. Оскільки моя товаришка мала певні обмеження свободи руху і часто мусіла відходити раніше, а я не мала „пари" — то не раз ми вдвох проводили на розмовах довгі вечори. Тем для розмов не бракувало, і ми непомітно зблизилися і досить себе розуміли. Можливо, що в той час, маючи „зранене серце", я не придавала тому великого значення, а щойно з роками оцінила вартість такої дружби, яку, властиво, не так легко окреслити. Навіть не маючи романтичного забарвлення, вона створює якесь душевне тепло і близькість, і залишає почуття чогось рідкісного і дорогоцінного... Після переведення табору до Ульму ми рідко зустрічалися, а з моїм скорим виїздом — зв'язок зовсім урвався. Назавжди...

Уже в Америці почула, що Громенко пішов в Україну, потрапив у засідку і загинув... Багато років пізніше з'явилася інша версія: що тяжко поранений попав у ворожі руки.

Відносно недавно потрапила мені до рук його книжка „У Великому рейді". На жаль, у ній описано лише короткий відтинок часу: від весни 1947 року, тобто від одержання наказу про рейд до Західньої Европи — до останнього вечора перед складенням зброї американцям на терені Німеччини.

„Наша повстанська епопея кінчалась", — пише Громенко в навечір'я зголошення до американців. Але для нього кінчалася лише одна її сторінка, бо ж потім прийшло інтернування, шпиталь, життя в ДіПі, певні розчарування в еміграційній політиці, а над усе — непевність і пекуча журба за дальшу долю боротьби в Краю. Напевно це й спонукало його чесну й шляхетну

(Закінчення на стор. 3)

Українці Ню Йорку відзначили шосту річницю незалежности України

Заходами Об'єднаного Комітету Ню Йорку (УККА), Українсько-Американської Координаційної Ради та Українського Народного Дому в Ню Йорку, у неділю, 24-го серпня ц. р. влаштовано святочні сходини в Українському Народному Домі, для відзначення шостої річниці незалежности України. Це особлива подія у житті українського народу, що після довгих років поневолення став господарем на своїй землі. Перед шести роками це було лише побожне бажання і тільки мрія, яку сьогодні відзначаємо з великою радістю. У наших церквах були відправлені подячні Служби Божі за український народ, українську державу та Уряд.

Ведучий програмою Мирослав Шмігель привітав численно зібраних учасників, а окремо привітав амбасадора України до Об'єднаних Націй Анатолія Зленка, генерального консула Віктора Крижанівського, а також присутніх на залі українських дипломатів та отців Бернарда Панчука, ЧСВВ, і Петра Огірка. Після цього попросив голову УККА-Ради Уляну Дячук до слова.

У. Дячук привітала присутніх отців, українських дипломатів, усіх учасників. Підкресливши, що ми зібрались тут, щоб відзначити світлу історичну дату українського народу, вона нагадала, як ми шість років тому раділи тію радісною подією. На протязі того часу Україна поглибила свої дипломатичні стосунки з сусідніми державами, підписавши двосторонні угоди з Польщею, Румунією, Молдавією Білорусією і Росією. Радіємо добрими стосунками України із ЗСА, а також, що міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко вибраний головою чергової сесії Об'єднаних Націй, яка розпочнеться у вересні ц. р. Крім іншого У. Дячук відзначила, що ми уболіваємо над недоліками, які переживає український народ. Незалежно від цього, ми віримо у силу нашого народу, який на своїх плечах переніс багато і напевно витримає сучасні економічні негаразди, бо Україна з Божою допомогою прямує до кращого завтра.

Амбасадор А. Зленко радісно привітав багаточисельно зібраних звеличників незалежности України і подякував організаторам свята за запрошення прибути на нього та виголосити святочне слово. 23-го серпня, — сказав А. Зленко, — я був у Філядельфії. Там також було зібралось багато українців в Українському Культурному Центрі для відзначення шостої річниці незалежности України. Це справді велика подія в історії українського народу. Україна з'явилась на картах світу і стала вагомим міжнародним чинником. Без найменшого сумніву, підкреслив А. Зленко, що Україна вже має чималі успіхи, а зокрема на зовнішньо-дипломатичному відтинку. Звичайно, є чим радіти, але маємо також недоліки. Незалежно від труднощів, Україна, її Уряд вибрав правильний шлях. А. Зленко наводив слова Президента Леоніда Кучми, які той виголосив з приводу незалежности України на Другому Всесвітньому Форумі Українців у Києві. Відзначив, що з приводу шостої річниці незалежности України Президент Л. Кучма одержав низку ґратуляцій від різних держав і від Президента ЗСА Б. Клінтона. — Незважаючи на труднощі, я вір'ю, — сказав А. Зленко, — що перед українським народом й Україною, як державою, зарисовуються добрі познаки і йде до кращого. Під кінець свого слова Зленко назвав Уляну Дячук, Євгена Стахова й Аскольда Лозинського, яких Президент Леонід Кучма за працю та допомогу Україні відзначив окремими нагородами. Цю вістку присутні прийняли оплесками.

Святочний настрій був підтриманий мистецькими виступами. У мистецькій частині виступив відомий соліст Київської Опери, який виступав у Метрополітальній Опері, як також Сіті Опера, а зараз перебуває в ЗСА, маючи свої окремі пляни, Володимир Гришко (тенор). Він виконав пісні „Дивлюсь я на небо" і „Чорнії брови, карії очі" при фортеп'яновому акомпаньяменті Марії Цимбали. Соліст Львівської Опери (тенор) Роман Цимбала також виконав дві пісні: „Сонце низенько" і „Стоїть гора високая". Авдиторія щиро нагороджувала довгими аплодисментами обидвох виконавців. У мистецькій частині також виступив своєрідний музичний квінтет під керівництвом Андрія Мілявського. Це були своєрідні гуцульські музичні умільці, які виконали низку народних пісень та музичних композицій. Слухачі щедро нагородили виконавців оплесками.

На закінчення Мирослав Шмігель подякував промовцям, виконавцям музичної частини та всім учасникам за участь. Гимном „Ще не вмерла Україна" завершено святочне відзначення шостої річниці незалежности України. Українська метрополія Ню Йорку скромно, але гідно і достойно відзначила цю дату.

Микола Галів

Почалася...

(Закінчення зі стор. 1)

для жидів не запевнює, то ніяких територій більше не дістане. Б. Нетанягу мав на увазі території на західньому березі Йордану, які повинні бути передані палестинцям до середини наступного року, коли звідти вийде ізраїльське військо.

Ізраїльтяни звинувачують Я. Арафата у занадто м'якій політиці щодо різних екстремістичних мусулманських груп, які в межах Палестинської самоуправної території діють проти Ізраїля, передусім терористичну організацію Гамас. Палестинці, зі свого боку, обурені тією обставиною, що жиди продовжують будувати свої житлові бльоки у східньому Єрусалимі, який місцеві араби мріють бачити столицею майбутньої незалежної палестинської держави.

Минулої неділі йорданська поліція заарештувала в Аммані предстаника Гамас Ібрагіма Гіше, який у своєму публічному виступі закликав до війни з Ізраїлем. Йорданська влада потрактувала цю „погрозу на адресу третьої країни як загрозу для безпеки самої Йорданії".

Г. Удовенко іменований почесним доктором УВУ

Ректор УВУ проф. М. Лабунька, міністер Г. Удовенко і проректор проф. З. Соколюк після промоції.

Київ. — Тут в дні 20-го серпня відбулася промоція міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка на почесного доктора Українського Вільного Університету. Іменування перевели ректор УВУ проф. Мирослав Лабунька і проректор проф. Зиновій Соколюк.

Святочний акт закінчили привітальні слова проф. М. Лабуньки і подяка іменованого міністра Г. Удовенка.

Д-р Є. Голюка нагороджений Президентом України

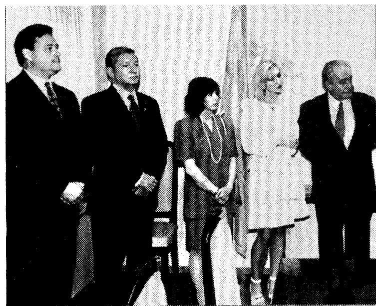
Ню Йорк. — У нашому щоденнику з 9-го серпня ми містили повідомлення Постійного Представництва України до ООН про вручення окремої грамоти вдячности Юлиянові і Марії Бачинським та д-р Євгенові Голюці за їхню благородну діяльність допомоги Україні.

Для д-ра Є. Голюки це не було перше відзначення його активної допомоги Україні. Як інформує обширно щоденник „Стейтен Айленд Адвенс", 24-го червня в окремій церемонії в приміщеннях Постійного Представництва України до ООН в Ню Йорку присутній тоді тут Президент України Леонід Кучма вручив д-р Є. Голюці нагороду вдячности за його велику довголітню допомогу Україні у доставі медичного приладдя та ліків в Україну від 1991 року. Як стверджено, д-р Є. Голюка переслав досі 25 пакунків з лікарським приладдям і ліками біля 7 млн. дол. У цьому ділі він співпрацює з Українсько-Американськими Ветеранами і має повну підтримку не лише лікарні на Стейтен Айленді, але також інших. Тепер він дістав згоду своєї лікарні на Стейтен Айленді спровадити двох лікарів з України, які будуть тут довший час вивчати медичну опіку над старшими.

В часі вручення йому нагороди Президентом України, д-р Є. Голюка передав потвердження дальшої допомоги ліками, зібраними з п'ятьох фармацевтичних підприємств ЗСА, на суму 40,000 дол.

Президент Л. Кучма, дякуючи д-р Є. Голюці, заявив, що цей є великим приятелем України і Всевишній нагородить його окремим благословенством.

Церемонію передано телевізійною сіткою в Україну.

Під час церемонії вручення нагороди (зліва): д-р Євген Голюка, Президент Леонід Кучма, дружина д-ра Голюки Дана, дочка Л. Кучми Олена і батько д-ра Голюки Євген, старший.

ПІВТОРА РОКУ ТОМУ, КОЛИ введено нові ліки для лікування хвороби АІДС, які значно поліпшили можливості осіб хворіючих згаданою недугою, то дотепершні зусилля лікарів і хворих наповнилися можливостями надії на краще. Для багатьох нові ліки у злуці з попередніми антивірусними медикаментами перетворили хворобу АІДС з хвороби смертельної на хронічну, можливу до лікування, хворобу. Одначе це стосується виключно дорослих, а експерти тепер стверджують, що немає тих самих успіхів у лікуванні дітей від тієї ж хвороби.

„Я — син лісів"

(Закінчення зі стор. 2)

натуру вертатись до Краю та самому шикати шляхів правди. Можливо, що колись і це все вияснится... Але одно є безсумнівним: всі свої сили, свою молодість і своє життя він зложив на жервінк боротьби за волю України. І не захитався у своєму кредо:

Я — син лісів, а серце партизана,
На мене жде з побідою весь край...

Майже півстоліття минуло від згаданих подій. Багато всього змінилося. Багато дечого пережилося. Багато чого й призабулося. І чомусь хочеться закінчити цей хаотичний спомин кінцевою строфою пісні „Як засвітиться...", що була за його ж словами, однією з найбільш улюблених пісень Громенка:

Все пройшло в сіру даль, а у серці лиш жаль,
Що так скоро пройшов любий час,
А що серце болить, забуває на мить,
Що ці хвилі не вернуть до нас...

У НЕДІЛЮ, 7-ГО ВЕРЕСНЯ, у Сан Фрасіско та околиці розпочали страйк працівники підміських поїздів, після того як перервано переговори між профспілкою працівників і керівництвом поїздів. Виявляється, що непорозуміння виникло на тлі заробітної платні, де керівництво пропонувало 3-відсоткову підвишку впродовж трьох років, а працівники цю пропозицію відкинули. Згідно зі спостерігачами, цей страйк може потривати довшу хвилю, а це може спричинити переобтяження на вже й без страйку переладованих щоденним рухом доріг і мостів в околицях міста.

НАША УКРАЇНСЬКА РІДНА ШКОЛА

Шкільна Рада ділиться сумною вісткою з цілою шкільною родиною, що 16-го серпня 1997 р. відійшла від нас

бл. п.

ІРИНА ГАСЮК

дружина голови Шкільної Ради НУРШ.

Опечаленому горем чоловікові БОГДАНОВІ, дітям і цілій родині складаємо щиросердечні вислови нашого співчуття.

ШКІЛЬНА РАДА НУРШ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА.

Ділимося сумною вісткою з українською громадою діяспори, що 1-го вересня 1997 р. упокоївся в Бозі в Сиднеї в Австралії

бл. п.

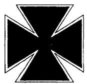
ОМЕЛЯН БУЧАЦЬКИЙ

знаний спортовець і журналіст
нар. в 1918 р. у Львові.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — ОЛЕКСАНДРУ
синів — РОМАНА
— ОЛЕГА з родиною
сестер в Україні з родинами
брата в Україні з родиною
шваґрів — родину НІМЦЕВИХ в Австралії
— родину ШИПРИКЕВИЧІВ у ЗСА
— родину СМОЛЬСЬКИХ у Львові.

Похований 4-го вересня на українськім кладовищі Брукуд біля Сіднею.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з рідними, друзями і знайомими, що в понеділок, 8-го вересня 1997 р., у Баффало, Н.Й., після короткої недуги несподівано упокоївся в Бозі на 73-му році життя

бл. п.

ІГОР ЧМОЛА

старшина І УД УНА, кол. директор і вчитель „Рідної Школи" у Баффало, редактор журналу „Гуцульщина", довголітній диктор радіо-пересилання Василя Шарвана, довголітній член хору „Бурлаки" в Баффало, активний член парафії св. Миколая, відомий суспільний і громадський діяч.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбудуться у вівторок 9-го і середу 10-го вересня в похоронному заведенні Orlowski-Pietszak, а ПОХОРОН у четвер, 11-го вересня, до церкви св. Миколая, а звідти на цвинтар св. Матвія.

Покійний залишив у глибокому смутку:
дружину — ОЛЬГУ
сина — БОГДАНА з дружиною ЛІЗОЮ
дочку — ОЛЕНКУ з чоловіком ДЖІМОМ
внуків — АНДРІЯ і
— МИКОЛУ
внучку — НАТАЛКУ
брата — ТАРАСА з родиною
шваґрів — НАДІЮ ГУБЕР з родиною
— МАРІЮ ЛОГАЗУ
— ІВАННУ ҐОРЧИНСЬКУ з родиною
— ЮРІЯ ФЕРЕНЦЕВИЧА з родиною
— РОМАНА ФЕРЕНЦЕВИЧА з родиною
— ОКСАНУ КРАВЦІВ з родиною
родини — МОКРОУСІВ і
— ТИМОШЕНКІВ в Україні і Канаді.

У НЕВИМОВНО СУМНУ ШОСТУ РІЧНИЦЮ смерти нашої ДРУЖИНИ, МАМИ, БАБЦІ, СЕСТРИ і ТЕТИ

бл. п.

СТЕФАНІЇ ТИС ФУР

будуть відправлені
СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
23-го вересня 1997 р.

в Соборі св. Йосафата в Пармі, Огайо;
в Соборі св. Родини у Вашінґтоні, ДК;
у Соборі св. Юра у Львові, Україна;
в церкві Ременова, родинному селі покійної Стефанії.

Просимо членів родини і приятелів згадати покійну у своїх молитвах.

муж — ІВАН
доні — МИРОСЛАВА з мужем БОГДАНОМ ФУТЕЄМ
— МАРІЯ з мужем ІГОРЕМ ФЕДЬКОВИМ
внуки — АНДРІЙ
— ЛІДА з мужем МИХАЙЛОМ
— ДАРІЯ
— РОМАН
— ЮРІЙ
— ДОРІЯН
родина в Україні.

„Карпати“ дарують здоров'я

(Розмова з головним лікарем трускавецької санаторії „Карпати“, заслуженим лікарем України д-ром Левом Грицаком)

Санаторія „Карпати“.

— На початку нашої розмови доцільно було б щоб ви дещо розповіли про „Нафтусю“, адже не всі читачі знайомі з нею.

— Охоче це прохання виконаю. І почну з того, що наведу кілька відомостей з біографії нашої красуні, якою гордиться Україна, адже подібної мінеральної води, якою є „Нафтуся“, немає у світі.

Першовідкривачем і дослідником трускавецької мінеральної води є львівський фармацевт – хемік Теодор Торосевич, який поселився в Галичині ще на початку минулого століття. Його увагу привернув той факт, що місцеві люди, які страждали від різних захворювань внутрішніх органів, приходили до джерела, щоб попити цілющу воду. І вона їм допомагала. Спостереження вченого підтвердили, що речовини, які входять до складу води з легким запахом сірководню та присмаком нафти і тому названою іменем „Нафтуся“, корисно впливають на хворих. Вже на початку минулого століття в Трускавці з'явилися перші лікувальні заклади, які створювалися на базі існуючих джерел.

— А як виглядає сучасний Трускавець?

— Сьогодні це місто — курорт, яке знаходиться у мальовничому куточку Прикарпаття, від нас, як кажуть, рукою подати до Карпат, яких справедливо називають „легенями Европи“. Тому дихається у нас легко, а це теж немалий лікувальний фактор. В місті біля 30 санаторіїв, пансіонатів та будинків відпочинку. Щороку для лікування на уславлений курорт приїздять з усього світу понад півмільйона людей. Скажімо, тепер в нашій оздоровниці набирають сил хворі, що приїхали не тільки з сусідніх країн, але і з далекого американського континенту. Всі, хто зрозумів смак цілющої води, той зрозумів ціну свого здоров'я.

— Та хотів би ще раз повернутися до „Нафтусі“. Що робить цю воду незрівняною?

— Про „Нафтусю“ написано стільки книг, що з них можна скласти цілу бібліотеку. Та я відзначу лише найголовніші її властивості, які вивчені та перевірені на практиці. Отож, фізіологи переконані, що трускавецька вода суттєво впливає на всі процеси життєдіяльности організму, починаючи з обміну на мембрані клітини і кінчаючи зміною складних функцій внутрішньоклітинних структур. До багатьох компонентів „Нафтусі“ особливо чутливі рецептори клітин, які продукують кишкові гормони, що забезпечують функціональну активність шлунку, печінки і жовчних шляхів, підшлункової залози.

Мене нерідко запитують чи не є радіоактивною „Нафтуся“? Ні, радіонуклідів, пов'язаних з чорнобильською трагедією, в ній, на щастя, не знаходять. Однак природна радіоактивність існує і вчені встановили, що „Нафтусю“ можна розглядати, як воду метеоритного походження. Хто міг подумати про зв'язок цієї води з космосом?

— А тепер цілком закономірно вас запитати: кому рекомендовано лікування в Трускавці?

— Перш за все хворим з недугами печінки і жовчових шляхів зі схильністю до утворення жовчових каменів. Вживання „Нафтусі“ забезпечує ліквідацію застійних явищ у жовчових шляхах, завдяки посиленню жовчетоку. Нормалізація тонусу і скоротливої функції жовчового міхура приводить до зменшення болів, жовтушности та сверблячки шкіри.

Суттєва перебудова у функціонуванні печінкової клітини стимулює продукцію жовчових кислот, що забезпечує підтримку холестерину в жовчі в розчиненому стані, запобігаючи, тим самим, утворенню жовчових каменів.

Енергійна стимуляція сечовидилення при одночасному розслабленні гладкої мускулатури благодійно впливає на самостійне і малоболюче відходження невеликих каменів.

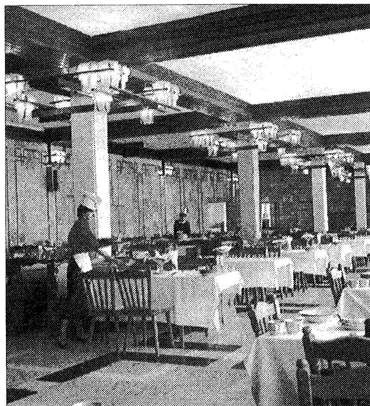
— Назвіть, будь ласка, хвороби, які лікують у санаторії?

— Я просто їх перераховую. Це: гепатити, холецистити, жовчосечо-кам'яні хвороби, цистити, панкреатити, коліти, гастрити, виразкова хвороба, хронічні пієлонефрити, простати, уретрити та цукровий діабет легкого та середнього ступенів важкости.

— А тепер саме час познайомити майбутніх пацієнтів з „Карпатами“.

— Вище я називав кількість лікувальних закладів, які сьогодні існують в Трускавці. Але, якщо запитаєте будь-кого з тих, хто обізнаний з нашим курортом, то він неодмінно назве кращою санаторією „Карпати“. Чому? А тому, що вона нова, збудована тільки кілька років тому, на її спорудженні і монтажу працювали чужоземні спеціялісти, до того ж меблі теж привезені з-за кордону. А нещодавно став до ладу спортово-оздоровчий комплекс, в якому є два басейни, залі для зайнять фізкультурою, савна та інші потрібні нашим пацієнтам обладнання.

Інтер'єри та екстер'єри санаторії оздоблені роботами видатних художників, майстрів декоративно-ужиткового мистецтва Прикарпаття. Це живопис, скульптура, гобелени, гутне шкло, ковані решітки, кераміка, різьба по дереві. Указом Президента України архітектура санаторії відзначена державною премією.

Їдальня санаторії.

Окремо хотів би сказати, що при оздоровниці споруджено каплицю, в якій періодично проводяться Богослужения, звучать записи духовної музики, хорового співу.

— Про санаторію я маю певну уяву. Тепер хотілось би побувати хоча б в одній кімнаті, призначеній для відпочиваючих.

— Ходіть зі мною і побачите все на власні очі. Ви переступили поріг і потрапляєте в невелику прихожу, в стіну якої вмонтовані шафи для одягу. Кімната простора, має балкон, обладнання сучасне: зручні ліжка, холодильник, телевізор, радіо, міжміський і міжнародний телефон. Окрім того, в кімнаті є душ, ванна, підлога покрита килимами, одним словом справжній американський комфорт.

— Цікаво, скільки коштує такий комфорт?

— За кімнату на одну особу треба заплатити 35 дол. за добу, а двоособова з тими ж виго-дами коштує 29 дол. До вартости путівки входять такі послуги: проживання, триразове харчування та лікування, а саме — бальнеолікування, теплолікування, електросвітлолікування та приймання мінеральної води. Тут доречно вказати, що санаторія має найсучаснішу діягностичну апаратуру, яку придбано в американських та західноевропейських фірмах.

Такі методи лікування, як масаж, підводний масаж, термотерапія проводяться за додаткову невелику оплату. Це стосується також басейну.

Час лікування — 24 дні.

— Тепер залишається тільки розпитати вас, як дістатися до оздоровниці і як ще дома одержати додаткову інформацію, якщо в цьому буде потреба?

— Дуже просто. Літаком до Львова, а до Трускавця можна доїхати електричками, автобусами чи таксі. За годину-півтори ви будете в своїй кімнаті.

Щождо того, як одержати потрібну інформацію, то в цьому випадку слід звернутися до нашої довіреної особи Олени Філіпчук, яка мешкає в Чикаго, її телефон і факс (847) 635-6424.

— Ви маєте змогу сказати кілька слів читачам газети.

— Я дуже вдячний за надану можливість розповісти про „Нафтусю“, про її цілющі здібності і про нашу санаторію, яка створить своїм гостям найкращі умови для відпочинку і лікування.

Отже „Нафтуся“ чекає на вас, вона відроджує надії, вертає втрачені мрії!

Анатолій Гороховський

НЕ ТОЙ ГОЛОВА

Дня 29-го серпня 1997 року в часописі „Свобода“ в дописі Р. Барановського п. з. „Екзекутива УАКР відбула наради“ було таке твердження: „М. Нич обраний головою Громадського комітету у Філядельфії для відзначення 6-ої річниці незалежности України“. Оцим заявляємо, що таке твердження абсолютно не відповідає. Головою згаданого Громадського комітету у Філядельфії був обраний інж. Методій Борецький, а інж. М. Нич був членом згаданого Громадського комітету.

За Громадський комітет: інж. Методій Борецький, голова, д-р Петро Клюк, секретар.

ПОДІЇ

50-ЛІТТЯ „ЛІСОВИХ МАВОК“

20-ий курінь УСП-ок „Лісові Мавки“ запрошує вас з родиною на святкування 50-ліття куреня, яке відбудеться на Союзівці 19-го до 21-го вересня.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 19-го ВЕРЕСНЯ 1997 р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори 42-го Відд. Т-ва ім. Т. Шевченка відбудуться о год. 7-ій веч. в УНДомі при 237 Hope Ave. Є важні справи. Просимо взяти участь. На зборах можна вписати нових членів до УНСоюзу. — Варвара Тижбір, рекр. секретар.